

ADIL YARGILANMA HAKINA
ERİŞİM DERNEĞİ

İFADE VE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ
DAVALARINI İZLEME VE HUKUKİ
DESTEK YÖNERGESİ

ADIL YARGILANMA HAKKINA ERİŞİM DERNEĞİ

İFADE VE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ DAVALARINI İZLEME VE HUKUKİ DESTEK YÖNERGESİ

Adil Yargılanma Hakkına Erişim Derneği (AYHED), 2019 yılında bir grup hak savunucusu Avukat tarafından bir Hukuk örgütlenmesi olarak Adana'da kuruldu.

AYHED; kadın/çocuk/LGBTİ+/Engelli/Mahpuslar ve mülteci hakları alanında dezavantajlı grupların ve insan hakları savunucularının korunmasına yönelik bünyesindeki uzman hukukçular tarafından Adalete erişim alanında hukuki çalışmalar yürütmektedir.

AYHED; Hak ihlallerinin bildirilmesine ve giderilmesine yönelik çözümler ve hukuki süreçler geliştirir. Hukukun üstünlüğüne ve insan hakları değerleri için mücadele eden tüm kişi ve kurumlarla ortak çalışma yapan , İnsan hakları hukukunun gelişimi, adalete erişim ve hak arayışı farkındalığı için çalışmalar yapan, hiçbir sosyo-ekonomik farklılık gözetmeksizin toplumsal cinsiyet eşitliği ana akımlaştırma perspektifinde bireylerin ve kolektif hak arayışında olan grupların adalete ve hukuka erişimi ile temel insan hakları değerlerinin yaşamsallaşması için mücadele eden bir kurum olmak ana perspektifimizdir.

İnsan haklarını korumak ve geliştirmek, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması için çalışmak, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek, cezasızlıkla mücadele, İnsan onuruna yaraşır bir yaşamın tesis edilmesi için çalışan Hak ve Adalete erişimi güçlendirme ile sürekli gelişme temel prensibiyle insanların refah, huzur ve mutluluğunu arttırmak ana hedefimizdir.

AMAÇ

Madde 1:

AYHED, Evrensel insan hakları ve Hukuk ilkelerinin tanınması, yaşamsallaştırılması, korunması ve geliştirilmesi amacıyla hak ihlallerini izleme, belgeleme, raporlama, Hak ihlaline uğrayan mağdurlara hukuki destek, Temel hak ve özgürlüklerin farkındalığının görünürlüğü ve savunuculuk çalışmaları yapar .

KAPSAM

Madde 2:

Bu yönerge AYHED bünyesinde kurulan “ İfade ve Basın Özgürlüğü Davalarını izleme ve Hukuki Destek Komisyonun” iç örgütlenmesi, çalışma esas ve usulleri, üyelik koşulları, Kamu kurumları ve STK’larla ortaklaşa yapacağı çalışma usul ve esaslarını kapsar.

YÖNERGENİN HUKUKİ DAYANAĞI

Madde 3:

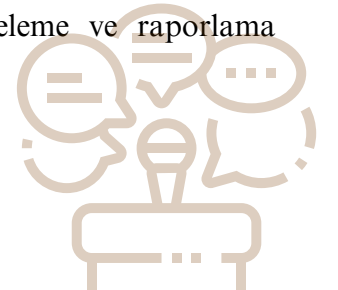
Bu yönerge AYHED Yönetim Kurulunun 06.02.2024 tarih 8 nolu kararı uyarınca oluşturulan “İfade ve Basın Özgürlüğü Davalarını İzleme ve Hukuki Destek Komisyonu” kararına istinaden hazırlanmıştır.

KOMİSYONUN GÖREV YETKİLERİ

Madde 4:

A. İfade ve Basın Özgürlüğü İhlallerine ilişkin İzleme-Belgeleme ve Raporlama Faaliyetleri

- Anayasa ve uluslararası sözleşmelerde tanınan temel hak ve özgürlüklerden olan İfade ve Basın Özgürlüğü İhlallerine ilişkin gerçek ve tüzel kişilerden başvurular alır, başvuruları inceler, yetkili kamu ve özel kurumlarla şifahi ve yazılı görüşmeler yapar. Başvuru ile ilgili yapılmış işlemler hakkında Başvurucuya yazılı ve şifahi olarak bilgi verir. Komisyon, başvuru olmaksızın gerek bölgesel düzeyde gerekse ulusal düzeyde yaşanan İfade ve Basın Özgürlüğü hak ihlallerine ilişkin izleme, belgeleme ve raporlama faaliyetini yürütür. Yapılan izleme, belgeleme ve raporlama faaliyetleri konusunda AYHED Yönetim Kurulunu bilgilendirir, AYHED Yönetim Kurulunun onayı ile izleme, Belgeleme ve raporlama faaliyetleri gerektiğinde kamuoyu ile paylaşılır.

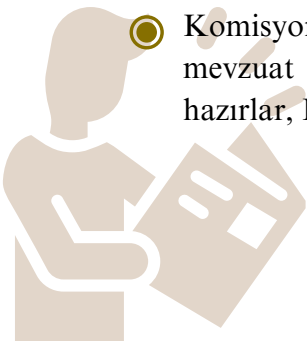

B. İfade ve Basın özgürlüğü Hakkı ihlal edilenlere Hukuki Destek Faaliyeti

- Komisyon, Bölgesel ve ulusal ölçekte İfade ve Basın özgürlüğü ihlalleri davalarını, İfade ve Basın Özgürlüğünün korunması açısından önemli derecede stratejik davaları, İfade ve Basın özgürlüğü ihlal edilenlerin adli-cezai ve idari yaptırımla karşı karşıya kalmaları halinde onam ve rızaları doğrultusunda ücretsiz olarak hukuki destek sunar.
- AYHED Yönetim Kurulunun onayı ile Davalara Müdahil olma ve hukuki sürecin takibi yapılır.
- Komisyon , İfade ve Basın Özgürlüğü hak İhlallerine ilişkin izleme, belgeleme, raporlama, Dava izleme ve hukuki destek faaliyetlerini AYHED Yönetim Kurulunun onayı ile Bölgesel ve Ulusal-uluslar arası ölçekte faaliyet yürüten STK'lar ile ortak çalışmalar yürütür.
- Komisyon, İfade ve Basın özgürlüğü Hak ihlallerine karşı ulusal ve uluslararası insan haklarını koruma mekanizmalarına gerek hukuki destek sunduğu mağdurlar adına gerekse üçüncü taraf olarak başvurular yapar, görüş sunar.

C. İfade ve Basın Özgürlüğü alanında Eğitim, Araştırma ve Politika Geliştirme Faaliyetleri

- İfade ve Basın Özgürlüğünün geliştirilmesi ve korunmasına yönelik olarak gerek hak mağdurlarına gerekse Dezavantajlı gruplara, STK'lara, topluma yönelik olarak İfade ve Basın Özgürlüğü farkındalığının geliştirilmesi amacıyla AYHED Yönetim Kurulunun onayı ile eğitimler düzenler. Eğitimler için gerektiğinde başkaca bölgesel , ulusal ve uluslararası STK'lar ile ortak işbirliği yapılabilir.
- Komisyon, AYHED yönetim kurulu onayı ile tek başına veya başkaca bölgesel, ulusal veya uluslararası kurumlarla ortak çalıştay, panel, konferans, seminer çalışmaları yapar.
- Komisyon, araştırma, izleme ve raporlama faaliyetleri neticesinde tespit ettiği hak ihlalleri ile çözüm önerilerine ilişkin olarak yazılı ve görsel yayın hazırlayıp kamuoyu ile paylaşır. Ayrıca Komisyon, İfade ve Basın Özgürlüğü alanında eğitici ve bilgilendirici yazılı ve görsel eğitim materyalleri hazırlar.
- Komisyon, AYHED bünyesinde kurulan dijital arşiv ve dokümantasyon sistemine verilerin ve bilgi, belgelerin muhafaza edilmesini ve ulaşılmasının kolaylaştırmasını sağlamaya çalışır.
- Komisyon, ulusal ve uluslararası İfade ve Basın Özgürlüğüne ilişkin güncel gelişmeleri, mevzuat değişikliklerini takip eder, İfade ve Basın Özgürlüğü alanlarında tutum belgeleri hazırlar, Kamuoyu ve karar alıcıları etkileme ve farkındalığı artırıcı çalışmalar yapar.

DİĞER FAALİYETLER

Madde 5:

- Komisyon, yıllık çalışma planını, geçmiş yıla ait faaliyet raporunu AYHED Yönetim Kuruluna her yılın 1. Ayının sonuna kadar sunar.
- Komisyon, yapılacak her çalışma ve faaliyet için gerekli program ve bütçeyi hazırlayıp AYHED Yönetim Kurulunun onayına sunar.
- Komisyon, Dava izleme ve hukuki Destek faaliyet raporunu her yıl Haziran ve Aralık ayının son gününe kadar hazırlayıp AYHED yönetim kuruluna sunar.
- Komisyon, bu yönergede belirtilen amaçları gerçekleştirmek için gerekli gördüğü diğer faaliyetleri yürütür.

KOMİSYON YAPILMASI

Madde 6:

- Komisyon, AYHED yönetim kurulu üyesi Koordinatör, Komisyon sözcüsü ve 3 üye olmak üzere toplam 5 kişiden oluşur.
- AYHED yönetim kurulu tarafından alanında etkin çalışan 3 hukukçu ve 2 gazeteci olmak üzere 2 yıllık süre için komisyon üyesi olarak seçilir.
- Komisyon, AYHED Yönetim Kuruluna karşı sorumlu olup, Yönetim Kurulu üyesini temsilen komisyonda bulunan koordinatör, Komisyon çalışmalarını, raporlar ve çalışmalar hakkında yönetim kuruluna bilgi verir.
- Komisyon sözcüsü , komisyon üyeleri tarafından 2 yıllık süre için seçilir. Komisyon üyeleri, üye tam sayısının yarısından 1 fazlası ile komisyon sözcüsü ve üyenin görevlerine bu yönergede belirtilen üyeliğin sonlandırılması gerekçeleri ile son verebilir. AYHED yönetim kurulu boşalan yeni sözcülük ve üyeliklere Komisyonun önerisi üzerine yeni sözcü ve üye atayabilir.
- Komisyon, yapılacak çalışmalarla ilgili, üyeler dışında kendi alanında uzman kişi ve kurumlardan destek alabilir.
- Komisyon üyeleri çalışma alanları konusunda işbölümü ve görev paylaşımı yapabilirler. Kendi içerisinde amaç ve kapsamı belirlenerek çalışma alt birimler oluşturabilirler.

TOPLANTI USULÜ

Madde 7:

- Komisyon iki ayda bir 2. Ayın son haftasında olağan komisyon toplantısı gerçekleştirir. İhtiyaç duyulması halinde her zaman olağanüstü toplantı yapabilir.
- Toplantıya Komisyon sözcüsü Başkanlık eder, Sözcünün yokluğunda Komisyon üyelerinin kendi içerisinde seçeceği üye toplantıya Başkanlık eder. Kararlar oybirliği veya oy çokluğu ile alınır.
- AYHED yönetim kurulu, komisyonu her zaman olağanüstü toplantı için davet edebilir.
- Toplantılarda alınan kararlar yazılı olarak kayıt altına alınır ve arşivlenir.

KOMİSYON ÜYELİĞİNİN SONA ERMESİ

Madde 8:

- İstifa
- Ölüm
- İnsan Hakları temel değerlerine aykırı hal tavır ve davranışlar
- AYHED amaç ve ilkelerine aykırı işlem ve eylemlerde bulunmak
- Komisyon ve AYHED üyeleri aleyhine yazılı veya sözlü hakaret ve eylemlerde bulunmak
- AYHED tüzel kişiliğini zedeleyici hal tavır davranışlarda bulunmak
- Üç kez üst üste mazeretsiz olarak olağan toplantılara katılmamak
- Komisyon çalışmalarına aktivitelerine mazeretsiz olarak katılım sağlamamak ve destek Vermemek, üstlendiği görevleri yerine getirmemek,

a ve b. bentleri hariç diğer bentlerde üyeliğin sona ermesi için komisyon üye tam sayısının yarısından 1 fazlası ile üyenin üyelikten çıkarılması kararı verilir ve karar onay için AYHED Yönetim Kuruluna sunulur.

YÜRÜRLÜK

Madde 9:

İş bu yönerge Adil Yargılanma Hakkına Erişim Derneği Yönetim Kurulunun 06.02.2024 gün ve 8 sayılı kararı ile kabul edilmiş olup yürürlüğe konulmuştur.

Adil Yargılanma Hakkına Erişim Derneği

Turhan Cemal Beriker Bulv. Ziya Algan İř Merkezi K:1 No:206
Seyhan / ADANA

0 (322) 352 20 10

 AyhedD

 Ayhed App

 info@ayhed.org.tr

 AYHED

 AYHED

 ayhed01@gmail.com

 [adilyargilanmahakkinaerisim](https://www.instagram.com/adilyargilanmahakkinaerisim)

 [adilyargilanmahakkinaerisimder](https://www.youtube.com/channel/UCadilyargilanmahakkinaerisim)

 www.ayhed.org.tr

